

І суцільно наукається,
А свого не чує...
Т. ПІВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: Henderson 4-0237
УНБ: Henderson 5-8740
Тел. в Нью-Йорку
BArclay 7-4125

PIK LXVI. Ч. 68. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ЧЕТВЕР, 9-го КВІТНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 9, 1959 No. 68. PIK LXVI.

ЧИСЛО ЗАТРУДНЕНИХ ЗБІЛЬШИЛОСЯ НА 1,106,000, А БЕЗРОБІТНИХ ЗМЕНШИЛОСЯ НА 387,000

Вашингтон. — Статистичне бюро департаменту праці повідомило, що число затруджених в березні збільшилося на 1,106,000, а число безробітних зменшилося на 387,000. Ці зміни від лютого до березня є на два рази кращі, ніж звичайно бувають в цьому часі, коли число затруджених починає збільшуватися, а число безробітних зменшується внаслідок робіт на полі, фермерстві і збільшеного руху в будівельному промислі. Від 1951 року число затруджених ніколи так не збільшалося між лютиєм і березнем, як тепер, а число безробітних подібно було зменшилося ще в 1950 році. Але представник організованого робітництва голова Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріальних Організацій Дж. Міні заявив, що не є важливим це число, бо в країні ще і надалі є понад чотири мільйони безробітних, яким ця оптимістична статистика в нічому не допоможе. Департамент праці подає такі числа за березень: затруджених — 63,828,000; безробітних — 4,362,000. Число безробітних становить в березні 5.8 відсотка всієї робітної сили країни, а в лютому цей відсоток становив 6.1. Департамент праці звертає увагу на той радий факт,

ШЕВЧЕНКО НА ТЕЛЕВІЗІЙНОМУ ЕКРАНІ У ВАШИНГТОНІ

Вашингтон. (лі). — У четвер 2-го квітня, мешканці американської столиці чи не вперше мали нагоду почути про Т. Г. Шевченка і побачити його обличчя, подане на величезному телевізійному екрані. Нагода ця прийшла в рамках виступу представників різних слов'янських народів, влаштованого місцевим університетом ім. Джорджа Вашингтона, точніше відділом вивчення слов'янських мов при ньому (з яких фактично походить вивчається тільки російська). Організатором цього, називаючи милого і культурного телевізійного виступу, була п. Олена Б. Якович, яка викладає російську мову на університеті. Виступало п'ять дівчат: росіянка, полька, українка, сербка і чешка — в цьому порядку. Кожна говорила про тих представників культури її народу, які відомі в Америці. Про українську культуру говорила п. Віра Довгань (з Філадельфії). Сама її постава — струнка, гарна, у добром українському одязі, була вже

Спаак заперечує існування розбіжностей між членами НАТО

Нью-Йорк. — На бенкеті, влаштованому у вівторок дня 7 квітня ц. р., у Готелі Вальдорф Асторія для відзначення 10-річчя заснування НАТО (Північно-Атлантичного Пакту) промовляв, крім інших промовців, теж і генеральний секретар НАТО, кол. бельгійський прем'єр і міністер закордонних справ Пол Генрі Спаак. У своїй промові він ствердив, що Північно-Атлантичний Союз виконав ті завдання, для яких він був створений, зокрема у спільних комуністичних експансії в Європі. В дальшому Спаак накреслює такі основні напрями політики НАТО під сучасною пору і в найближчому майбутньому: змагання до об'єднання Німеччини і спротив проти її нейтралізації, невідтання американських, британських і канадських збройних сил з європейського континенту і відкриття Західного Берліну. Водночас із цим Спаак заперечив дуже рішуче наявність будь-якого розколу чи поглиблення розбіжностей в погляді окремих членів НАТО, стверджуючи що всі вони рішуче твердо боронити спільних позицій і прав. Крім Спаака промовляли ще: ген. Лорис Норстад, головний командант збройних сил НАТО, Йосиф М. Г. Лунс, міністер закордонних справ Голландії та інші.

АДЕНАУЕР ЗАПОВІДАЄ СВОЮ КАНДИДАТУРУ НА ПРЕЗИДЕНТА НІМЕЧЧИНИ

Бонн. — Канцлер Німечкої Федеративної Республіки, Конрад Аденауер, проголосив у вівторок 7 квітня ц. р. готовість зрестися становища голови уряду та прийняти кандидатуру від Християнсько-Демократичної Унії на президента Республіки після проф. Теодора Гейсса. Ці вибори відбудуться в липні ц. р. До того часу Аденауер буде канцлером, себто братиме участь в східно-західних переговорах, які почнуться конференцією міністрів закордонних справ 11 травня ц. р. та — за всією вірогідністю — перейдуть в конференцію, на вершинах" літом цього року. Кандидатура нового західно-німецького президента починається з дня 15 вересня ц. р. Керівник загальної провідної західно-німецької Християнсько-Демократичної партії від довгого часу займався питаннями кандидатури у президентських виборах. Маючи на увазі, що кандидатом опозиційної Свільної Демократичної партії був дуже популярний в Німеччині проф. Карло Шмід, канцлер Аденауер пропонував невідомо на кандидата від Християнсько-Демократичної партії віце-канцлера й міністра господарства д-ра Людвіга Ергарда, відомого, як "батька німецького добробуту". Однак ця кандидатура викликала гострий спротив в партійних рядах, щоб не позбуватися з уряду політика-економіста того формату, що 62-річний Ергард. Під впливом тих голосів — сам д-р Ергард не прийняв кандидатури. Президент західно-німецького парламенту д-р Еуген Герстемасер і голова парламентної групи названої партії Гайнріх Кроне піддали Аденауерові думку, чи він сам не погодився б кандидуватися на президента. На останньому вітторковому засіданні 60-членної керівної партійної групи християнських демократів Аденауер виголосив півторогодинну промову з підкресленням великої ролі президента Західної Німеччини. Коли після того всі одностайно висловилися за кандидатуру Аденауера, він погодився прийняти її. Це рішення було несподіваною, однаково для німецького, як і всього закордонно-політичного світу. В усіх німецьких медіах д-р Франц Ецель.

Конрад Аденауер

Соммерфілд відмовляється бути головою Республіканського Крайового Комітету

Вашингтон. — Головного помістатера Артур Е. Соммерфілд заявив, що він не може прийняти запропонованого йому становища, хоч і тікається тим, що провідні особи в партії мають до нього довіру. Соммерфілд заявив, що він має багато праці в своєму департаменті, і не може займати нового становища. Республіканці звернулися до Соммерфілда після того, як запропонований на становище голови республіканського комітету сенатор Трастон Мортон натрапив на деяку опозицію, бо він не міг би одночасно працювати на двох постах — сенаторською і в комітеті, як це собі уявляв. Крайовий Республіканський Комітет збирається у Вашингтоні 10 і 11 квітня і має вибрати нового голову на місце Міда Алкорна, який зрештешував і відходить до адвокатської практики. Але президент Айсенгауер заявив, що він рекомендує на голову республіканського Комітету сенатора Мортон, який погодився зайняти це становище, як Президент собі цього бажає і як його виберуть. Опозиція проти Мортон сканітулювала, коли довідалася, що Президент його і надалі підтримує.

Економіст Екстейн передбачає збалансований бюджет ЗДА у 1962 році

Вашингтон. — Представник Комітету Економічного Розвитку професор Гарвардського університету Отто Екстейн передбачає після основних студій бюджетової проблеми, що в 1962 році можна буде збалансувати бюджет, хоч федеральні видатки будуть постійно зростати і в п'ятих наступних роках, це значить в 1964 році федеральний бюджет буде на 10 мільярдів більший і буде вносити 87 мільярдів доларів. Професор Екстейн заявив, що його передбачення можуть здійснитися тільки тоді, коли не буде

Адмірал Комс твердить, що „керовані ракети — це зброя майбутності“

Нью-Йорк. — Віце-адмірал Томас С. Комс промовляв під час відзначення 170-річчя вибору Джорджа Вашингтона на першого президента ЗДА (1789 року) і твердив, що „багато говориться про совєтські успіхи в продукції далекопротріх керованих ракет, то все ж такі ті ракети, покищо, належать до зброї майбутнього“. Але адмірал Комс заявив, що ЗДА мусить бути обережні, бо „найочівидніша небезпека в цілій нашіш історії зависла над нашими головами“. Адмірал мав на

В Іраку знову революційні заворушення — Москва посиляє „добровольців“

Каїро. — Преса й радіо в З'єднених Арабських Республіці твердять, що в північній частині Іраку знову вибухли революційні заворушення, які набрали такої сили, що революціонери — мовляв — захопили в свої руки частину міста Кіркус, що — поруч із Мосулем — є центром іранського багатого нафтового району. Для задушення того революційного руху Совітський Іраку, де править комуністичний уряд генерала Касеїма, 855 курдів. Вони вийшли з Одеси кораблем „Грузія“ 2-го квітня і перемістилися в Ірак. Корабель командування енергійно погоджувалося, щоб сгупе-

тські власті перевірили зміст корабля, але згодом погодилися на це і подали, що це вертаються до Іраку втікачі відтілі з 1947 року. Закордонна преса не виключає, що між отими 855 курдами частинно були іранські курди, які здебільша є комуністами з уваги на ніби-то прихильність СССР до самостійницького національного руху курдів, що живуть в Туреччині, Ірані, Іраку, Сирії і в підсвоєній Вірменії. Два окремі інші кораблі везли повне узброєння для тієї партії курдів. В Совєтах є кругло 100,000 курдів, що їх більше-менше можуть вислати на поміч комуністичному уряду Касеїма.

Сенатор МекНамара приєднався до критиків провладу сен. Джансона

Вашингтон. — Демократичний сенатор — ліберал із Міннісоти Пет МекНамара приєднався до сенатора — демократа з Висконсину Вільяма Проксмайра в критиці провідних демократичної більшості в Сенаті сенатора Ліндона Б. Джансона, написавши до нього листа, в якому висловив йому своє незадоволення з того, як Джансон по-трактував був в Сенаті справу поліпшення допомоги безробітним. Це вже другий сенатор-демократ із ліберальної групи критикую публічно свій провід у Сенаті, бо приватно висловлювали свос не-

Вибрали 7-ох кандидатів на першого летуна в космічні простори

Вашингтон. — Крайова Адміністрація Аеронавтики і Космічних Просторів повідомляє, що 7-го квітня вибрано 7-ох пілотів, які впродовж двох років будуть виключовані і випробовувані в тому напрямі, щоб один із них, який буде найвідповідніший, міг в 1961-му році відбутися перший лет в космічні простори. Ці летуни називаються „астронавтами Меркурія“, бо проєкт випускнення людини в кружляння довкола Землі називається „Проектом Меркурія“. Прізвища цих 7-ох астронавтів мають бути опубліковані пізніше. Вибраний пер-

Найкращий фільм 1958 року „Жікі“, а найліпші актори Дейвід Нівен і Сузен Гейворд

Голлівуд, Каліфорнія. — Цього року роздавано нагороди т. зв. „Оскара“ тим спосібом, що за найкращий фільм в 1958 році визнано музичну п'єсу „Жікі“, складену за повістю французької письменниці Колетт, а за найліпшу гру головних акторів нагороджено Дейвіда Нівена і Сузен Гейворд. „Сепарейт Тейбл“ і „Ай поит ту лів“.

У Великій Британії зменшено податки

Лондон. — Канцлер скарбниці (міністер фінансів) Великої Британії Гітворт Аморі середом на розгляд парламенту проєкт нового британського бюджету на 1959-60 рік, річний прибуток в якому становлений на 5,325,000,000 фунт. стерлінг. (14,624,000,000 доларів). У бюджеті передбачена видатна редукція податків прибуткових, купівельних, від пива та інших і тому населення Великої Британії, зокрема підприємці і податковці прийняли новий бюджет з великим зацікавленням і вдодженням. Передбачені в бюджеті теж і видатні податкові

В АМЕРИЦІ

● Подорожуючи по Гараїно, вдова президента паші Ф. Д. Рузвельт купила за 77 доларів свою 16-річну онуку Нін Рузвельт верблюда, але ця тварина не зможе прийти до ДА, бо закон забороняє привозити худобу з тих країн, де поширена недуга ратиди. Директор клантантні тварин при департаменті рільництва Л. Гістара заявив, що паші Рузвельт має повідомити про те, щоб не витратилася на перевіз цього верблюда до ЗДА. Нін Рузвельт — це донька Джона Рузвельта.

● Поділля заарештувала 48-річного сина колишнього президента Ф. Д. Рузвельта — Елліота, який спав на шляху в авто, схилившись на керування. В торні він пробув 4 год. і 50 хвилин, після чого його випустили за кешово 300 доларів.

● 20-річний Гері Лі з Чикаго, Огайо, одиноким хлопцем великої клопоти, але він не великий заарештували за те, що на своєму подвір'ї зустрічав злібігу собаку. Коли він, вінши-

Винайшли спосіб перемінювати атомову гаряч в електричну енергію

Лос-Аламос, Нью-Мексико. — Комісія Атомової Енергії повідомила, що по раз перший вдалося винайти спосіб, щоб безпосередньо перемінювати атомову гаряч на електричну енергію. Науковці різно оцінюють цей винахід. — Одині кажуть, що це „цікавий винахід“, а інші твердять, що цей винахід має важливе значення у використуванні атому, і також при летах в космічних просторах. Ця нова система здобування електрики з ато-

У СВІТІ

● Французька поліція переліла численні ревізи й ухвалює в паризьких дільницях, де живуть більшими єврейськими алієрами, із понад 1,000 придержаних і переслідуваних адогандних членів алієрських підпільних організацій 172 відставили до в'язниці. Мик ухвалює мас бути 7 провідників протифранцузького алієрського націоналістичного руху.

● Через Суецький канал перепелин совєтський корабель „Грузія“ з транспортом 855 озброєних воїнів, правдоподібно курдського походження. Корабель вийшов був з Одеси над Чорним морем з напрямом на Далекій Схід, але в єгипетських політичних колах здогадуються, що він зупиниться в Перській Затоці і висадить там курдських „добровольців“, що їх совєтський уряд признає для поповнення „чужоземного легіону“ організованого іракським прем'єром Абдель Карімом аль Кассеєм.

● Китайські комуністи обмірковують тепер справу признавання окремого китайського „паші“ для зорганізованої і підтримуваної ними „Національної Китайської Церкві“, що її метою є відтінання китайських католиків від зв'язку з Римом. Для цієї церкви, яка нараховує 3,000,000 душ, „висвячено“ вже 25 єпископів, що їх Ватикан визнає, але водночас із цим єсескомунізував за прийняття єпископських священних без дозволу Папи.

